

กพร. เศรษฐกิจปรัทัศน์

DPIIM ECONOMIC REVIEW

ฉบับที่ 2 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประจำเดือนพฤศจิกายน 2568

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ

กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.)

Department of Primary Industries and Mines (DPIIM)

หมายเลขโทรศัพท์ 0 2430 6835 ต่อ 4431

สารบัญ

1	สภาวะเศรษฐกิจมหภาค	3	สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่
5	ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ	9	ข่าวเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ
11	ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ	15	การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐานแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
16	Econ Focus : Cobalt Market Update: Q3 2025 in Review	18	ข่าวสารการเหมืองแร่ : สรุปภาพรวมอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566
22	Geo Story : จากโจฮันเนสเบิร์กถึงคัลกอร์ลี (เรื่องราวการขุดผ่านทุ่งทองคำ ตอนที่ 1)		

ความคิดเห็นที่ปรากฏใน กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ เป็นความเห็นส่วนบุคคลของผู้เขียน อาจจะมีได้สะท้อนถึงความเห็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) ทั้งหมด หากต้องการทำสำเนา คัดลอก แจกจ่าย หรือเผยแพร่ต้องได้รับความยินยอมก่อน ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่คิวอาร์โค้ด และขอขอบคุณภาพหน้าปกจาก <https://s.dpim.go.th/1nd>

สถานะเศรษฐกิจมหภาค

นางสาวรักเร่ เกลื้อนเมฆ

ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานว่าเศรษฐกิจไทยในเดือนกันยายนปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อน โดยการผลิตภาคอุตสาหกรรมปรับเพิ่มขึ้นหลังปัจจัยชั่วคราวทยอยคลี่คลาย ส่งผลให้กิจกรรมในภาคบริการปรับเพิ่มขึ้นทั้งในภาคการค้าและการขนส่ง ด้านอุปสงค์ต่างประเทศ

ขยายตัวตามจำนวนและรายรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจากนักท่องเที่ยวระยะใกล้ และการส่งออกสินค้าที่ไม่รวมทองคำขยายตัวได้จากการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม อุปสงค์ในประเทศชะลอลงทั้งการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชน

ภาคการใช้จ่ายในประเทศ

-0.8

(%MOM)

การบริโภคภาคเอกชน

-4.5

(%MOM)

การลงทุนภาคเอกชน

-2.5

(%YOY)

รายจ่ายภาครัฐ

ภาคการผลิต

-9.4

(%MOM)

เกษตรกรรม

2.8

(%MOM)

อุตสาหกรรม

5.8

(%MOM)

จำนวนนักท่องเที่ยว

เสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปติดลบ น้อยลงจากเดือนก่อน จากอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานที่ผลของฐานสูงในปีก่อนทยอยลดลง ประกอบกับราคาน้ำมันเบนซินขายปลีกในประเทศปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ขณะที่อัตราเงินเฟ้อหมวดอาหารสดใกล้เคียงกับเดือนก่อน

ด้านอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเป็นบวกลดลงจากเดือนก่อน ส่วนหนึ่งจากการทำโปรโมชั่นอาหารโรงแรงและของใช้ส่วนตัว ด้านภาวะตลาดแรงงานโดยรวมทรงตัวจากเดือนก่อน และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลจากดุลการค้า

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม

ประทานบัตรและการอนุญาต

จำนวนประทานบัตรที่มีอายุ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2568 : 858 แปลง

ที่มา : ฝ่ายควบคุมสัมปทาน กองบริการงานอนุญาต

การอนุญาตคำขอต่าง ๆ

	คำขอ ประทานบัตร	คำขอต่อยา ประทานบัตร	คำขอโอน ประทานบัตร	คำขออาชญาบัตร สำรวจแร่	คำขอ อาชญาบัตรพิเศษ
ต.ค. 2568	3	2	-	-	2
ม.ค. - ต.ค. 2568	19	11	1	1	25

ที่มา : กลุ่มการอนุญาตสัมปทานแร่ กองบริการงานอนุญาต

หมายเหตุ : ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม วันที่ 16 ธ.ค. 2568 เนื่องจากความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

ค่าภาคหลวงแร่

การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
ต.ค. 2568	401.3	10.7	-18.4
ม.ค. - ต.ค. 2568	4,235.9	23.4	-

ที่มา : กลุ่มบริหารการจัดเก็บรายได้ กองบริการงานอนุญาต

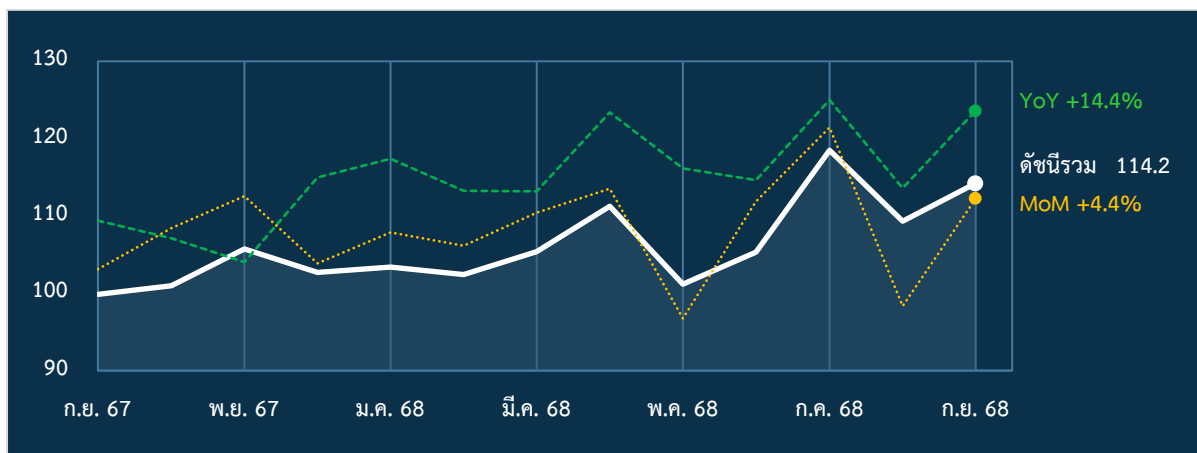
หมายเหตุ : ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติม วันที่ 16 ธ.ค. 2568 เนื่องจากความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

	องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ล้านบาท)	เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 3/2568	246.2	492.4
ไตรมาสที่ 1-3/2568	704.7	1,409.3

ที่มา : กลุ่มงานคลัง สำนักงานเลขาธิการกรม

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่¹

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนกันยายน 2568 มีค่าเท่ากับ 114.2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (YoY) เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4 โดยมาจากการเพิ่มขึ้นในกลุ่มแร่ หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 กลุ่มแร่ เชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.6 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 และกลุ่มแร่โลหะมีค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 112 ในขณะที่กลุ่มแร่อุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 23.7 และกลุ่มแร่ โลหะลดลงร้อยละ 10.4 ส่วนกลุ่มแร่อื่น ๆ ไม่สามารถคำนวณได้

ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่เดือนกันยายน 2568 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า (MoM) เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.4 โดยมาจากการเพิ่มขึ้นในกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้าง และอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 กลุ่มแร่โลหะมีค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.5 และกลุ่มแร่โลหะ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.4 ในขณะที่กลุ่มแร่เชื้อเพลิงลดลงร้อยละ 2.5 และกลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิกลดลงร้อยละ 8.8 ส่วนกลุ่มแร่อื่น ๆ ไม่สามารถคำนวณได้

ประเภทดัชนี	ค่าดัชนี	ค่าถ่วงน้ำหนัก (ร้อยละ)	YoY (ร้อยละ)	MoM (ร้อยละ)
ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่รวม	114.2	100.0	14.4	4.4
ดัชนีกลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ	111.5	35.1	6.1	3.8
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์	105.4	27.3	5.3	1.8
ดัชนีกลุ่มแร่เชื้อเพลิง	110.2	15.9	37.6	-2.5
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรม	86.0	7.0	-23.7	0.3
ดัชนีกลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก	104.0	7.0	5.7	-8.8
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะมีค่า	220.9	6.3	112.0	35.5
ดัชนีกลุ่มแร่โลหะ	101.0	1.3	-10.4	16.6
ดัชนีกลุ่มแร่อื่น ๆ	509.8	0.0433	n/a*	n/a*

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่จากกลุ่มบริหารจัดการจัดเก็บรายได้ กองบริหารงานอนุญาต

* n/a หมายถึง ไม่สามารถคำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงได้

¹ ดัชนีอุตสาหกรรมเมืองแร่ เป็นดัชนีเชิงปริมาณที่คำนวณด้วยวิธี Fixed-base Laspeyres จากข้อมูลปริมาณแร่ที่ชำระค่าภาคหลวงแร่ โดยใช้ปี 2567 เป็นปีฐาน และใช้สัดส่วนมูลค่าของแร่ที่มีการชำระค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดต่อมูลค่าของแร่รวมในปี 2567 เป็นค่าถ่วงน้ำหนัก ในการคำนวณดัชนีรวม และดัชนีรายกลุ่มแร่ 8 กลุ่มแร่ ได้แก่ กลุ่มแร่หินอุตสาหกรรมก่อสร้างและอื่น ๆ (เช่น หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ) กลุ่มแร่เชื้อเพลิง (ถ่านหินลิกไนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ (เช่น อิปซัม หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรมเซรามิก (เช่น ดินอุตสาหกรรมชนิดดินขาว โซเดียมเฟลด์สปาร์) กลุ่มแร่อุตสาหกรรม (เช่น เกลือหิน แคลไซต์) กลุ่มแร่โลหะ (เช่น เหล็ก ดีบุก) กลุ่มแร่โลหะมีค่า (ทองคำและเงิน) และกลุ่มแร่อื่น ๆ (เช่น หินอ่อน ซิโนไมท์)

ภาคการค้าระหว่างประเทศ (มูลค่า : ล้านบาท)

1,000,904.77

EXPORT

การส่งออก

971,760.03

IMPORT

การนำเข้า

+29,144.74

TRADE BALANCE

ดุลการค้า

อัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อ ๑ หน่วยสกุลเงินต่างประเทศ)

	ก.ย. 68	ต.ค. 68	ทิศทาง
 ดอลลาร์สหรัฐ	32.00	32.55	▼ (อ่อนค่า)
 ปอนด์สเตอร์ลิง	43.21	43.51	▼ (อ่อนค่า)
 ยูโรโซน	37.53	37.91	▼ (อ่อนค่า)
 เยน (๑๐๐ เยน)	21.64	21.54	▲ (แข็งค่า)
 ดัชนีค่าเงินบาท	130.81	129.34	▼ (อ่อนค่า)

อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ YoY)

	ก.ย. 68	ต.ค. 68	ทิศทาง
 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	-0.72	-0.76	▲ (เพิ่มขึ้น)
 อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	0.65	0.61	▼ (ลดลง)

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ร้อยละ)

	13 ส.ค. 68	8 ต.ค. 68	ทิศทาง
 อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	1.50	1.50	= (คงที่)

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)
- กระทรวงพาณิชย์ (www.moc.go.th)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (www.oae.go.th)
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (www.oie.go.th)

ข่าวเศรษฐกิจแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศ

นางสาวรักเร่ เกลั่นเมฆ

➤ กรมเหมืองแร่ยัน MOU แร่หายากไทย-สหรัฐฯ ยันไม่ใช่สัญญาผูกพันกฎหมายระหว่างประเทศ

เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2568 รัฐบาลสหรัฐฯและรัฐบาลไทย ได้ลงนามข้อตกลงความเข้าใจ (MOU) การค้าและแร่หายาก โดยมีประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ และนายกรัฐมนตรีอนุทิน ชาญวีรกูล เป็นผู้ลงนามทำให้ถูกมองว่า MOU อาจกระทบต่อผลประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

นายอดิทัต วะสีนนท์ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) กล่าวว่าข้อตกลงดังกล่าวเป็นเพียงบันทึกความเข้าใจ (MOU) ไม่ใช่สัญญาผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ สามารถยกเลิกได้โดยแจ้งล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร และมีผลในลักษณะกรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนามากกว่าการให้สิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ แบบผูกพันถาวร บันทึกความเข้าใจนี้ไม่มีผลทางกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นเพียงกรอบความร่วมมือเพื่อเปิดทางให้ทั้งสองฝ่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ และโอกาสการลงทุน ซึ่งจะเกิดขึ้นจริงได้ต่อเมื่อมีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอ และอยู่ภายใต้กฎหมายของแต่ละประเทศอย่างเคร่งครัด

ปัจจุบันไทย ยังไม่มีเหมืองแร่หายากที่มีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ ข้อมูลที่ระบุว่าไทยเป็นผู้ส่งออกแร่หายากอันดับต้น ๆ ของโลกนั้น มาจากการนำเข้าวัตถุดิบแร่จากต่างประเทศมา “แต่งแร่” แล้วส่งออกไม่ได้เกิดจากทรัพยากรภายในประเทศ สิ่งที่ลือกันว่าไทยยกแร่หายากให้สหรัฐฯ ไม่เป็นความจริง เพราะเรายังไม่มีแหล่งผลิตในประเทศ และการสำรวจหรือการลงทุนใด ๆ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายไทยอย่างเคร่งครัด รวมถึงมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ข้อตกลงนี้ได้

ผ่านการตรวจสอบและหารือจากหลายหน่วยงาน ทั้งกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานด้านความมั่นคง โดยมีการต่อรองถ้อยคำในเอกสารหลายรอบ เพื่อให้มั่นใจว่าไทยจะได้รับประโยชน์สูงสุด และไม่กระทบต่ออธิปไตยด้านทรัพยากรธรรมชาติ

สำหรับ MOU ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 5 ด้าน ได้แก่

1. เสริมความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทานโลก พัฒนาและขยายระบบแร่หายากให้ปลอดภัยและยืดหยุ่น
2. ส่งเสริมการค้าและการลงทุน ร่วมมือในด้านการสำรวจ การสกัด การแปรรูป และการรีไซเคิลแร่หายาก
3. เพิ่มมูลค่าภายในประเทศ สนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อให้ไทยได้ประโยชน์มากกว่าการส่งออกวัตถุดิบ
4. ยกกระดับมาตรฐานและธรรมาภิบาล สร้างระบบการกำกับดูแลที่โปร่งใสตามมาตรฐานสากล
5. สร้างตลาดที่เปิดกว้างและโปร่งใส ผลักดันให้ตลาดแร่หายากเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพและแข่งขันอย่างเป็นธรรม

ในเชิงปฏิบัติ ความร่วมมือภายใต้ MOU ครอบคลุม 7 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. การแบ่งปันความรู้และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมไทย
2. การวิเคราะห์ทรัพยากร โดยสหรัฐฯ จะช่วยประเมินศักยภาพและฐานทรัพยากรแร่หายากของไทย
3. สิทธิการลงทุนลำดับแรก บริษัทจากทั้งสองประเทศจะได้รับโอกาสลงทุนก่อนภายใต้กรอบกฎหมายไทย
4. การถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาทักษะแรงงาน เพื่อสร้างบุคลากรไทยที่มีความเชี่ยวชาญ

5. การปรับปรุงกระบวนการและการอนุญาตให้
การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

6. คู่ครองด้านความมั่นคง โดยทั้งสองฝ่าย
สามารถระงับการซื้อขายสินทรัพย์แร่หายากที่อาจกระทบ
ต่อความมั่นคงแห่งชาติ

7. การกำหนดมาตรฐานตลาดและราคาขั้นต่ำ
เพื่อสร้างเสถียรภาพและคู่ครองผู้ผลิต

สำหรับข้อตกลงนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบและ
หารือจากหลายหน่วยงาน ทั้งกระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงาน
ด้านความมั่นคง โดยมีการต่อรองถ้อยคำในเอกสาร
หลายรอบ เพื่อให้มั่นใจว่าไทยจะได้รับประโยชน์สูงสุด

ที่มา : https://mgronline.com/business/detail/9680000102502#google_vignette

วันที่ 27 ตุลาคม 2568

➤ บทเรียนจากจีน “ส.อ.ท.” ดันแก้ มอก. เหล็กเส้น ไทย เลิกเตา “IF” ลดเสี่ยงอุตสาหกรรมก่อสร้าง

นายบัณฑิต จัยเจริญ ประธานกลุ่มอุตสาหกรรม
เหล็ก สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) เปิดเผย
ผลการศึกษาของคณะทำงานมาตรฐานอุตสาหกรรม กลุ่ม
อุตสาหกรรมเหล็กว่า กลุ่มเหล็กได้รวบรวมข้อมูลทาง
วิชาการและถอดบทเรียนจากประเทศจีน เพื่อใช้เป็น
ประโยชน์ในการแก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
(มอก.) เหล็กเส้น ที่ขณะนี้สำนักงานมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กำลังทบทวน คือ มอก.
20-2559 เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต เหล็กเส้นกลม และ
มอก. 24-2559 เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต เหล็กข้ออ้อย
ทั้งนี้ เพื่อสร้างมาตรฐานเหล็กเส้นไทยที่ให้ความมั่นใจใน
ความปลอดภัย หลังพบการรายงานปัญหาคุณภาพของ
เหล็กเส้นที่ผลิตจาก Induction Furnace (IF) และเหตุการณ์
แผ่นดินไหวรุนแรงในกรุงเทพฯ โดยปัจจุบันประเทศไทยผลิต
เหล็กเส้นก่อสร้างประมาณปีละกว่า 3 ล้านตัน

โดยในปี 2567 มีเหล็กจาก IF ครองส่วนแบ่งตลาด
มากกว่าครึ่ง หรือประมาณ 1.6 ล้านตัน เหล็กจาก EAF
(Electric Arc Furnace) ประมาณ 1.2 ล้านตัน และจาก

การนำเข้าบิลเล็ตรีดเป็นเหล็กเส้นอีกประมาณ 0.3 ล้านตัน
โดยเหล็กจาก IF ขยายราคาต่ำจึงมีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุด

อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดหลักด้านคุณภาพ คือเตา
IF ไม่มีระบบออกซิเดชันและการสร้างสแลก (slag)
สำหรับกำจัดหรือดูดซับสารมลทิน เช่น ฟอสฟอรัส
กำมะถัน และสิ่งเจือปนที่มากับเศษเหล็ก ทำให้ควบคุม
คุณสมบัติทางเคมีตลอดจนปริมาณของสารมลทินและ
สิ่งเจือปนได้ยาก อีกทั้งลักษณะของการหลอมด้วยการ
เหนี่ยวนำทางไฟฟ้าที่เตา IF มีการกววนวนต่ำ ทำให้ควบคุม
ความสม่ำเสมอของเนื้อเหล็กได้ยาก ส่งผลให้คุณสมบัติ
ทางกลของเหล็ก เช่น ความเหนียว ความต้านแรงดึง และ
ความแข็งแรง ไม่สม่ำเสมอ หากต้องการการควบคุมเนื้อ
เหล็กให้ได้คุณสมบัติเหล็กเส้นที่ดี ต้องเข้มงวดเลือกใช้เศษ
เหล็กคุณภาพดี และต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเหล็ก
หรือ Refining ในเตาปรุง เช่น Ladle Furnace แต่
ในทางปฏิบัติ ประเทศไทยขาดแคลนเศษเหล็กคุณภาพดี
และ โรงงาน IF ในประเทศเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ติดตั้ง
เตาปรุง Ladle Furnace (LF)

สำหรับบทเรียนจากประเทศจีนนั้น จีนเคยเป็น
ผู้ผลิตเหล็กเส้น IF รายใหญ่ที่สุดในโลก ด้วยกำลังการผลิต
ปีละกว่า 120 ล้านตัน แต่พบปัญหาเหล็กเส้นคุณภาพต่ำมี
ความเกี่ยวข้องกัอุบัติเหตุร้ายแรง เช่น อาคารและ
สะพานถล่ม รัฐบาลจีนจึงตัดสินใจปิดโรงงาน IF กว่า
600 แห่งในปี 2560 และปรับมาตรฐานเหล็กเส้นจีน (GB
1499-2018) กำหนดให้ผลิตเหล็กเส้นจาก BOF (Basic
Oxygen Furnace) หรือ EAF เท่านั้น พร้อมทั้งกำหนด
คุณสมบัติเหล็กเส้นเกรดรองรับแรงสั่นสะเทือนจาก
แผ่นดินไหว และได้ปรับมาตรฐานให้เข้มงวดมากขึ้นในปี
2024 (GB 1499-2024) กำหนดให้เหล็กเส้นเกรดรองรับ
แรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหวต้องผ่านการปรุงคุณภาพ
น้ำเหล็กแบบ external refining และไม่ให้อาศัยการเพิ่ม
ความแข็งแรงของเหล็กเส้นด้วยการชุบแข็งแบบ
Tempcore

ทั้งนี้ เมื่อดูไทม์ไลน์สำคัญของจีน

ปี 1999 – State Economic and Commission
วางแผนยกเลิกการผลิต strip steel (ซึ่งเป็นชื่อเรียกของ
เหล็กจากเตา IF) และกระบวนการที่ล้าสมัยภายในปี 2000

ปี 2002 – State Economic and Commission
ประกาศว่าจะยกเลิก strip steel

ปี 2005 – NDRC (National Development
and Reform Commission) ระบุว่าต้องเลิกผลิต strip
steel และ ingot/billet จากเตา IF

ปี 2016 – State Council ย้ำต้องเลิกผลิต
strip steel ทั้งหมดและจะลงโทษผู้ฝ่าฝืน

วันที่ 17 ม.ค. 2017 – NDRC สั่งยุติการผลิต
strip steel ภายในวันที่ 30 มิ.ย. 2017

วันที่ 30 มิ.ย. 2017 – ปิดโรงงาน strip steel
ทั้งหมดกว่า 600 แห่ง รวมกำลังการผลิตกว่า 120 ล้านตัน

โดยเน้นเหตุผลหลัก 3 ประการ คือ 1. ความเสี่ยง
คุณภาพสูง คือ strip steel ไม่สามารถควบคุมส่วนประกอบ
และคุณสมบัติทางกลได้ 2. ปัญหาสิ่งแวดล้อม คือ โรงงาน
IF ไม่มีมาตรการรักษาสิ่งแวดล้อม และ 3. ความไม่เป็น
ธรรมในการแข่งขัน จากการไม่มีต้นทุนในการรักษา
คุณภาพและสิ่งแวดล้อมทำให้ผลิตสินค้าราคาต่ำกว่า
ส่งผลให้สินค้าที่มีมาตรฐานแข่งขันไม่ได้

สำหรับประเทศไทยจาก มอก. 20-2543
(เหล็กเส้นกลม) และ มอก. 24-2548 (เหล็กเส้นข้ออ้อย)
เดิมกำหนดขอบข่ายให้เหล็กเส้นต้องผลิตจาก BOF, EAF
หรือ เตา Open Hearth เท่านั้น แต่ในปี 2559 (1 ปีก่อน
ประเทศจีนยกเลิกเตา IF สำหรับผลิตเหล็กเส้นในปี 2560)
มีการปรับแก้เป็น มอก. 20-2559 และ 24-2559 โดย
ยกเลิกขอบข่ายการผลิตเดิม เปิดกว้างให้มีกรรมวิธีอื่น ๆ
(รวมถึง IF ที่มีการย้ายฐานเข้ามาในช่วงเวลานั้น) โดยได้
เพิ่มข้อกำหนดด้านการคัดเลือกเศษเหล็ก การควบคุม
ส่วนประกอบทางเคมีทุกขั้นตอนให้มีกระบวนการทำน้ำ
เหล็กให้บริสุทธิ์ (refining process) เช่น มีเตาปรุง
(Ladle Furnace) เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำเหล็กและขจัด
สารฝังใน (inclusion) และให้มีมาตรการจัดการสิ่งแวดล้อม
เป็นต้น อย่างไรก็ตามข้อกำหนดดังกล่าวหลายส่วนยัง
คลุมเครือไม่เกิดประสิทธิผล เช่น การกำหนดให้มีกระบวนการ
ทำน้ำเหล็กให้บริสุทธิ์ เช่น มีเตาปรุง (Ladle Furnace) นั้น
โรงงาน IF ส่วนใหญ่ในประเทศไทยไม่มีเตาปรุง

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากกรณีศึกษาของการ
ยกระดับมาตรฐานเหล็กเส้นในประเทศจีน เป็นการกำจัด

ความเสี่ยงด้านคุณภาพเพื่อรองรับการก่อสร้างโครงการ
พื้นฐานที่ก้าวหน้าทันสมัยทั่วประเทศจีนทั้งถนน ทางด่วน
ระบบขนส่งมวลชน รถไฟความเร็วสูง สะพานสูงใหญ่
เชื่อมเส้นทางในหุบเขาในเขตแผ่นดินไหว เชื้อขนาดใหญ
ตลอดจนอาคารสูง สำนักงานและที่พักอาศัย การพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างก้าวกระโดดในช่วงเวลา
ประมาณ 3 ทศวรรษที่ผ่านมาทำให้จีนได้รับรู้ถึงปัญหา
เกี่ยวกับการใช้วัสดุเหล็กจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
มาตรฐานเหล็กเส้นครั้งใหญ่ของจีนที่เป็นรากฐานสำคัญ
ต่อความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสาธารณชน ทั้งนี้เมื่อ
พิจารณาจากบทเรียนของประเทศจีน กลุ่มอุตสาหกรรม
เหล็ก ส.อ.ท. จึงได้สรุปผลการศึกษาเสนอให้การแก้ไข
มอก. พิจารณาในสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. กำหนดวิธีการผลิตให้ใช้เฉพาะเตา BOF หรือ
EAF และกำหนดเหล็กเกรดรองรับแรงสั่นสะเทือนจาก
แผ่นดินไหวที่ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำเหล็กแบบ
external refining

2. ไม่ให้ใช้วิธีเพิ่มความแข็งแรงของเหล็กเส้น
ด้วยการชุบแข็งแบบ Temcore

3. ยกระดับคุณสมบัติและการทดสอบเหล็กเส้น
ที่ทนต่อความล้า (Fatigue) จากการสั่นสะเทือนทั้งรอบสูง
และรอบต่ำจากแผ่นดินไหว

4. เพิ่มระบบตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย
อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการผลิตและจำหน่ายเหล็กเส้น
ด้อยคุณภาพเข้าสู่ตลาด

การแก้ไข มอก. ครั้งนี้ ถือเป็นโอกาสสำคัญใน
การยกระดับอุตสาหกรรมมาตรฐานเหล็กไทยไปอีกขั้น
เพื่อป้องกันปัญหาคุณภาพ สร้างมาตรฐานที่เชื่อถือได้ใน
ความปลอดภัยของสิ่งก่อสร้างของประเทศ

ที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1201417>

วันที่ 4 ตุลาคม 2568

➤ บริษัท CMAN รุกอาเซียน ท่ม 336 ล้าน สร้าง
โรงงานผลิตปูนลอมขนาดใหญ่ในอินโดนีเซีย

บริษัท เคมีแมน จำกัด (มหาชน) หรือ CMAN
เดินทางขยายฐานการผลิตเชิงรุกสู่ภูมิภาคอาเซียน ล่าสุด

ลงนามในสัญญาซื้อหุ้นแบบมีเงื่อนไขและสัญญาร่วมทุนกับบริษัท PT Citatah Tbk (CTTH) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย และ Mr. Taufik Johannes ผู้ก่อตั้ง CTTH เพื่อเข้าซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนในบริษัท PT Bukit Bunea (BB) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ CTTH ในสัดส่วนร้อยละ 60 ด้วยมูลค่า 10.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือราว 336 ล้านบาท พิธีลงนามจัดขึ้น ณ สำนักงานใหญ่ของบริษัท CMAN โดยมี Mr. Taufik Johannes President Director ของ CTTH, Ms. Tiffany Johanes President Director ของ BB, หม่อมหลวงจันทรจุฑา จันทรทัต ประธานกรรมการ และ นายอดิศักดิ์ เหล่าจันทร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของ CMAN ร่วมลงนามในพิธีอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2568

สำหรับ BB เป็นเจ้าของสัมปทานเหมืองหินปูนเคมีคุณภาพสูงบนเกาะสุลาเวสี ประเทศอินโดนีเซีย พื้นที่รวมกว่า 141 เอเคอร์ (ประมาณ 353 ไร่) ขณะที่ CTTH มีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมเหมืองและการผลิตหินอ่อนกว่า 33 ปี โดยทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันพัฒนาโรงงานผลิตปูนโม่ขนาดใหญ่ มีกำลังการผลิตรวม 500,000 ตันต่อปี ตามแผนธุรกิจระยะกลาง

โครงการนี้จะเริ่มจากเฟสแรก กำลังการผลิต 200,000 ตันต่อปี ใช้งบลงทุนราว 25-30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อขยายเต็มกำลังการผลิต 500,000 ตัน จะใช้เงินลงทุนรวมกว่า 60 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ การเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ภายใน ไตรมาส 2 ปี 2569

นายอดิศักดิ์ เหล่าจันทร์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร CMAN กล่าวว่า ความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ครั้งนี้เป็นก้าวสำคัญในการขยายตลาดของกลุ่มเคมีแมนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยเฉพาะอินโดนีเซีย ซึ่งมีความต้องการใช้ปูนโม่กว่า 3 ล้านตันต่อปี และต้องนำเข้ากว่า 1 ล้านตันต่อปี การผสานจุดแข็งระหว่างแหล่งหินปูนคุณภาพสูง ต้นทุนพลังงานที่แข่งขันได้ ท่าเลทองบนเกาะสุลาเวสี และเทคโนโลยีการผลิตระดับโลก จะช่วยสร้างความได้เปรียบระยะยาวในการรุกตลาดทั้งในและต่างประเทศ เขายังระบุว่า โครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลอินโดนีเซีย ที่มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรม

เหมืองแร่ช่วงปลายน้ำ (Downstream Industries) เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบ และสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ

บริษัท CMAN มุ่งมั่นสร้างเครือข่ายการผลิตที่แข็งแกร่ง ครอบคลุมทั้งภูมิภาค เพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายของลูกค้าในหลายอุตสาหกรรม การเริ่มต้นผลิตปูนโม่ในอินโดนีเซีย ถือเป็นอีกก้าวสำคัญของเรา ซึ่งจะกลายเป็นประเทศที่ 5 ในเครือ CMAN ต่อจากไทย ออสเตรเลีย เวียดนาม และอินเดีย ความร่วมมือครั้งนี้เป็นเพียง “จุดเริ่มต้นของเรื่องราวอันยิ่งใหญ่” ที่จะขับเคลื่อนการเติบโตของ CMAN อย่างต่อเนื่องในอีกหลายปีข้างหน้า

ที่มา : <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1203613>

วันที่ 19 ตุลาคม 2568

ข่าวเศรษฐกิจแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานต่างประเทศ

นายบุญญวัฒน์ ขุนอินทร์

➤ เผย 6 เดือนปี 2568 พลังงานหมุนเวียนผลิตไฟฟ้าได้มากกว่าถ่านหินเป็นครั้งแรกในระดับโลก

เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2568 เว็บไซต์ Yale Environment 360 รายงานว่า ศูนย์วิจัยพลังงาน Ember เปิดเผยว่า ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน 2568 พลังงานหมุนเวียนเติบโตเร็วกว่าความต้องการใช้ไฟฟ้า ส่งผลให้การใช้ถ่านหินและก๊าซธรรมชาติลดลงเล็กน้อย และเป็นครั้งแรกที่พลังงานหมุนเวียนผลิตไฟฟ้าได้มากกว่าถ่านหินในระดับโลก สอดคล้องกับคาดการณ์ของ IEA เมื่อปี 2557

ในบางประเทศกำลังพัฒนา อาทิ ไนจีเรีย แซมเบีย และปากีสถาน มีการใช้พลังงานที่สูงขึ้นและปัญหาไฟฟ้าดับบ่อยครั้ง กระตุ้นให้ประชาชนหันมาติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ในบ้านมากขึ้น ขณะที่นักวิเคราะห์ระบุว่า อินเดียกำลังเข้าสู่ยุครุ่งเรืองของพลังงานแสงอาทิตย์

IEA คาดการณ์ว่าภายในปี 2573 โลกจะเพิ่มกำลังผลิตพลังงานหมุนเวียนอีก 4,600 กิกะวัตต์ หรือเท่ากับกำลังผลิตรวมของจีน ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรปโดยรวมละ 80 จะเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ ทำให้กำลังผลิตพลังงานหมุนเวียนทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็นมากกว่าสองเท่าภายในสิ้นทศวรรษนี้ ถือเป็นความสำเร็จที่น่าทึ่ง แต่อย่างน้อยกว่าเป้าหมายที่ประเทศต่าง ๆ ให้คำมั่นว่าจะเพิ่มเป็นสามเท่า

นักวิเคราะห์ระบุว่าแนวโน้มพลังงานหมุนเวียนอาจเผชิญกับปัจจัยลบเล็กน้อย เนื่องจากจีนและสหรัฐาลดการสนับสนุนพลังงานสะอาดลง โดยเฉพาะในสหรัฐฯ ที่คาดว่าพลังงานหมุนเวียนจะเติบโตได้เพียงครั้งเดียวเมื่อเทียบกับคาดการณ์ปีที่แล้ว สอดคล้องกับการลงทุนด้านพลังงานสะอาดในสหรัฐฯ ที่ลดลง โดยการใช้จ่ายในช่วงครึ่งหลังของปี 2567 ถึงครึ่งแรกของปี 2568 ลดลงมากถึงร้อยละ 36 ถึงแม้ว่าการลงทุนด้านพลังงานสะอาดทั่วโลกจะทำสถิติสูงสุดใหม่ก็ตาม

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/1q8>, วันที่ 11 ตุลาคม 2568

➤ ราคาลิเทียมจีนพุ่ง รับนโยบายรัฐ-อุปสงค์แบตเตอรี่กักเก็บพลังงานหมุนแรงทั่วโลก

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2568 สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ราคาลิเทียมในจีนปรับตัวสูงขึ้น จากแรงหนุนความเชื่อมั่นต่อความต้องการใช้ในระบบกักเก็บพลังงานขนาดใหญ่ (Energy Storage System: ESS) ซึ่งได้รับอานิสงส์จากนโยบายสนับสนุนของรัฐบาลจีน และกระแสการลงทุนทั่วโลกที่เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นจาก Data Center ที่ใช้ขับเคลื่อนเทคโนโลยี AI

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าของลิเทียมคาร์บอเนตที่มีการซื้อขายมากที่สุดในตลาด Guangzhou Futures Exchange ปรับตัวเพิ่มขึ้นติดต่อกัน 5 วัน ขณะที่ราคาลงมอตันที่ติดตัวกลับมาเพิ่มขึ้นจนถึงระดับสูงสุดในรอบ 2 เดือน แม้ว่าจะยังต่ำกว่าราคาสูงสุดในปี 2565 กว่าร้อยละ 85 ก็ตาม

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา รัฐบาลจีนได้ประกาศมาตรการขยายขีดความสามารถและการลงทุนในระบบ ESS รวมถึงกลไกการชดเชย เพื่อให้มั่นใจว่ามีการกักเก็บพลังงานเพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าในช่วงพีค

แผนดังกล่าวตั้งเป้าเพิ่มกำลังการกักเก็บพลังงานมากกว่าเท่าตัวเป็น 180 กิกะวัตต์ ภายในปี 2570 เพื่อรองรับพลังงานหมุนเวียน เช่น ลม แสงอาทิตย์ ที่มีความไม่แน่นอนของการผลิต ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความต้องการของ ESS

กระแสความเชื่อมั่นนี้ไม่ได้จำกัดแค่เฉพาะในจีนเท่านั้น Samsung SDI ของเกาหลีใต้ ได้ปรับสายการผลิตบางส่วนจากแบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้ามาเป็นแบตเตอรี่สำหรับ ESS ในสหรัฐอเมริกา ขณะที่บริษัทเหมืองแร่ PLS ของออสเตรเลียกล่าวว่าภาคธุรกิจนี้กำลังเติบโตแบบก้าวกระโดด

ข้อมูลจาก BloombergNEF คาดว่า การติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานทั่วโลกจะสร้างสถิติใหม่ต่อเนื่องทุกปีจนถึงปี 2578 โดยจีนและสหรัฐฯ จะยังเป็นตลาดหลักของโลก

นักวิเคราะห์จาก Adamas Intelligence ระบุว่า ในปี 2568 ความต้องการแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า จะเติบโตในอัตราร้อยละ 20 แต่ความต้องการแบตเตอรี่ สำหรับ ESS จะเติบโตกว่ามาก ในอัตราร้อยละ 50 และเสริมว่า ตลาดกำลังก้าวเข้าสู่ช่วงที่ความต้องการลิเทียมแข็งแกร่ง ตามฤดูกาล และสต็อกลิเทียมในท่าเรือเริ่มลดลง ซึ่งล้วน เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ราคาลิเทียมปรับตัวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม อุปทานในจีนยังคงมีความไม่แน่นอน หลังรัฐบาลเข้าควบคุมกำลังการผลิต ทำให้ผู้ประกอบการ ต้องพึ่งพาการอนุมัติจากทางการ ตัวอย่างเช่น เหมืองลิเทียม ในเมือง Yichun ที่บริหารโดยบริษัท CATL ผู้ผลิต แบตเตอรี่รถยนต์ไฟฟ้ารายใหญ่ที่สุดของโลก ยังไม่สามารถกลับมาเปิดดำเนินการได้ หลังถูกระงับในเดือน สิงหาคม เนื่องจากใบอนุญาตหมดอายุและยังไม่ได้รับการ ต่ออายุ

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/1qb>, วันที่ 29 ตุลาคม 2568

➤ มาเลเซียยืนยันยังห้ามส่งออกแร่เอิร์ธดิบ แม้เซ็น MOU กับสหรัฐอเมริกาแล้ว

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2568 นายเตงกู ชาฟรูล อับดุล อาซิช รัฐมนตรีกระทรวงการลงทุน การค้า และ อุตสาหกรรมของมาเลเซีย ชี้แจงต่อรัฐสภา โดยปฏิเสธคำ กล่าวอ้างที่ว่า มาเลเซียจะอนุญาตให้มีการส่งออกแร่ธาตุ สำคัญและแร่หายากไปยังสหรัฐฯ เพื่อหวังกำไรระยะสั้น หรือประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์

นายเตงกู ชาฟรูล ระบุว่า มาเลเซียจะไม่เป็น ประเทศที่แค่ทำเหมืองแล้วส่งออกวัตถุดิบราคาถูกเหมือน ในอดีตอีกต่อไป แต่จะส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม การทำเหมืองและแปรรูปแร่หายากภายในประเทศ และย้ำว่า นโยบายของมาเลเซียไม่ใช่ว่าห้ามการค้าอย่างถาวร แต่เป็น การป้องกันการส่งออกวัตถุดิบราคาถูกที่ยังไม่ผ่านการแปรรูป เพื่อให้มูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นในประเทศ

ตามข้อมูลของรัฐบาล มาเลเซียมีปริมาณสำรอง แร่หายากอยู่ประมาณ 16.1 ล้านตัน แต่ยังขาดเทคโนโลยี ในการทำเหมืองและแปรรูปแร่เหล่านี้ ซึ่งมีความสำคัญต่อ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า เซมิ คอนดักเตอร์ และอาวุธนำวิถี

เมื่อต้นเดือนตุลาคม 2568 สำนักข่าวรอยเตอร์ รายงานว่า มาเลเซียกำลังเจรจากับจีนเกี่ยวกับการแปรรูป แร่หายาก โดยกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติของมาเลเซียจะ ร่วมมือกับบริษัทจีนในการสร้างโรงงานแปรรูปในประเทศ

สหรัฐฯ ได้ลงนามในข้อตกลงทวิภาคีกับมาเลเซีย และข้อตกลงทวิภาคีกับไทย ระหว่างการเยือนมาเลเซีย ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2568 เพื่อขยายความร่วมมือในการห่วงโซ่อุปทานแร่ธาตุสำคัญ ท่ามกลางการแข่งขันกับจีน ซึ่งตามแถลงการณ์ร่วม ระหว่างสหรัฐฯ และมาเลเซีย ทั้งสองประเทศเห็นพ้องกันว่า มาเลเซียจะไม่ออกมาตรการห้ามหรือจำกัดโควตาส่งออก แร่ธาตุสำคัญหรือแร่หายากไปยังสหรัฐฯ

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/1q9>, วันที่ 30 ตุลาคม 2568

➤ "ทรัมป์" หรือ "สี จิ้นผิง" ตกลงส่งแร่แร่เอิร์ธ-ลด ภาษีนำเข้าจีนเหลือร้อยละ 47

เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2568 ประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ของสหรัฐอเมริกา และประธานาธิบดีสี จิ้นผิง ของจีน ได้หารือกันที่เมืองปูซานของเกาหลีใต้ ภายหลัง เสร็จสิ้นการหารือประธานาธิบดีทรัมป์ได้เดินทางกลับ สหรัฐฯ ทันที ขณะที่ประธานาธิบดีสี จิ้นผิง เดินทางไป ร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคต่อที่เมืองคยองจู

ประธานาธิบดีทรัมป์ ระบุว่า การหารือครั้งนี้ ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง พร้อมทั้งเปิดเผยว่าสหรัฐฯ ตกลงลดอัตราภาษีสินค้านำเข้าจากจีนจากเดิมร้อยละ 57 เหลือร้อยละ 47 ซึ่งจะมีผลทันที หลังจากที่มีผู้นำจีนให้ คำมั่นว่าจะจัดการกับปัญหาพาเนทานิสที่ทะลักเข้าสู่สหรัฐฯ

ประธานาธิบดีทรัมป์ ยังระบุว่าด้วยว่า ได้จัดการ กับประเด็นการค้าแร่ธาตุหายากเรียบร้อยแล้ว และจะไม่มี การควบคุมการส่งออกจากจีนอีกต่อไป แต่ไม่ได้กล่าวถึง รายละเอียดเพิ่มเติม พร้อมทั้งระบุว่ายังเปิดทางให้จีน หารือกับเจนเซน หวง ผู้บริหารของ NVIDIA ในประเด็นที่ จีนจะขอซื้อชิปด้วย โดยที่รัฐบาลสหรัฐฯ อาจเข้าไป เกี่ยวข้องในฐานกรรมการหรือคนกลาง

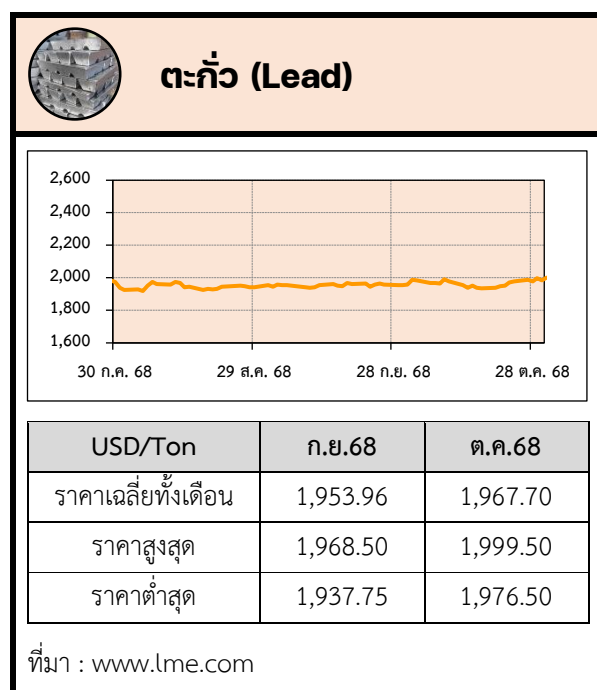
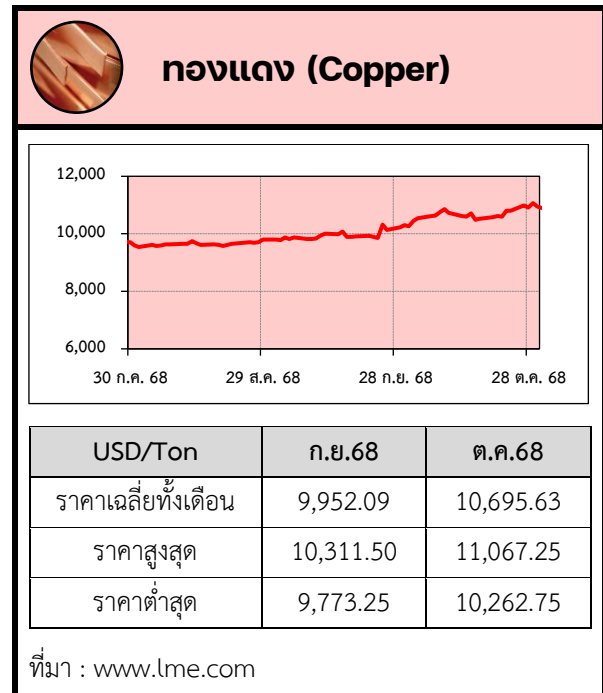
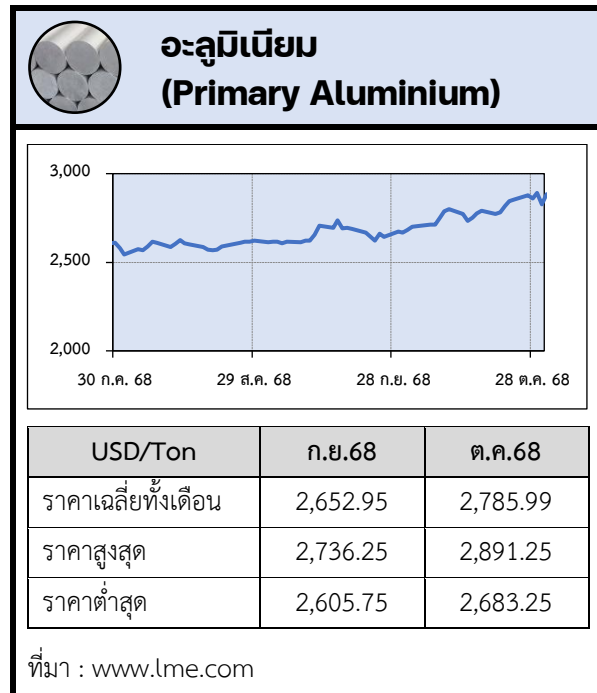
นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศตกลงที่จะร่วมมือกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสงครามในยูเครน แต่ไม่ได้หารือเรื่อง ได้ทวนในการพบกันครั้งนี้แต่อย่างใด

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/1qa>, วันที่ 30 ตุลาคม 2568

ราคาสินค้าแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ

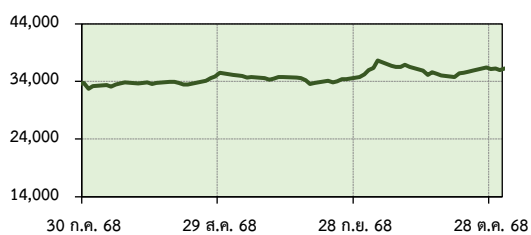
นางสาวรักเร่ เกลื้อนเมฆ

Non-Ferrous Metals

ดีบุก (Tin)

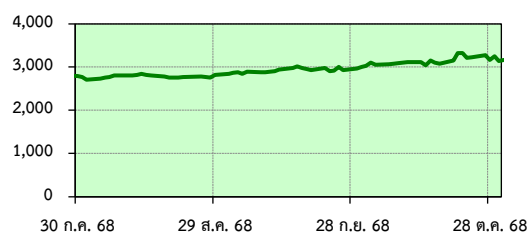

USD/Ton	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	34,517.28	36,033.59
ราคาสูงสุด	35,275.00	37,650.00
ราคาต่ำสุด	33,597.50	34,750.00

ที่มา : www.lme.com

สังกะสี (Zinc)

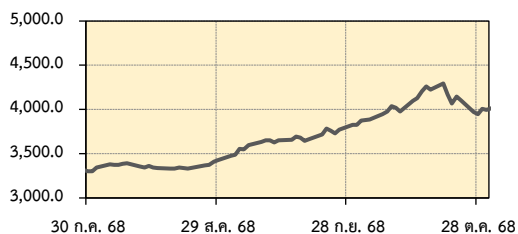
USD/Ton	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	2,929.48	3,148.45
ราคาสูงสุด	3,018.50	3,325.50
ราคาต่ำสุด	2,839.50	3,026.00

ที่มา : www.lme.com

Precious Metals

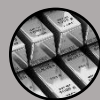

ทองคำ (Gold)

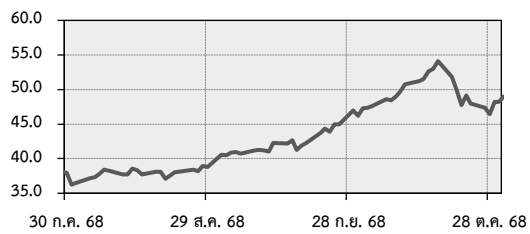

USD/Troy Oz	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	3,665.20	4,053.28
ราคาสูงสุด	3,826.85	4,011.50
ราคาต่ำสุด	3,474.90	3,872.00

ที่มา : www.goldsilver.com

เงิน (Silver)

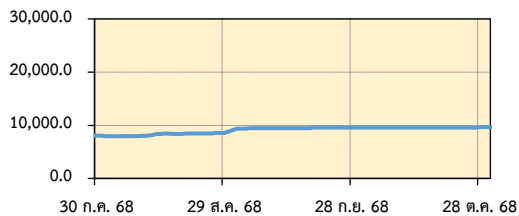
USD/Troy Oz	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	42.54	49.43
ราคาสูงสุด	46.95	54.10
ราคาต่ำสุด	40.52	46.44

ที่มา : www.goldsilver.com

EV Metals

ลิเทียมไฮดรอกไซด์ (Lithium Hydroxide)

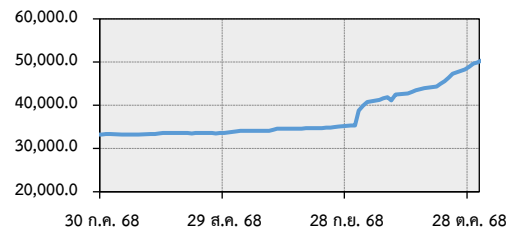

USD/Ton	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	9,488.35	9,603.57
ราคาสูงสุด	9,538.18	9,630.00
ราคาต่ำสุด	9,380.00	9,600.00

ที่มา : www.lme.com

โคบอลต์ (Cobalt)

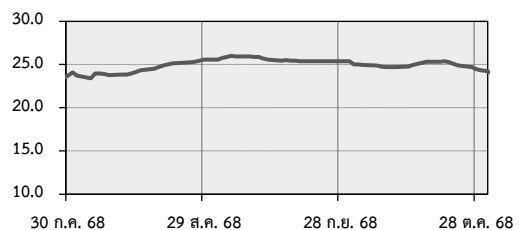

USD/Ton	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	34,579.14	42,769.05
ราคาสูงสุด	35,340.10	50,353.98
ราคาต่ำสุด	33,951.19	38,845.45

ที่มา : www.lme.com

โมลิบดีนัม (Molybdenum (Platts))

USD/ Pound	ก.ย.68	ต.ค.68
ราคาเฉลี่ยทั้งเดือน	25.60	24.89
ราคาสูงสุด	26.01	25.39
ราคาต่ำสุด	25.39	24.09

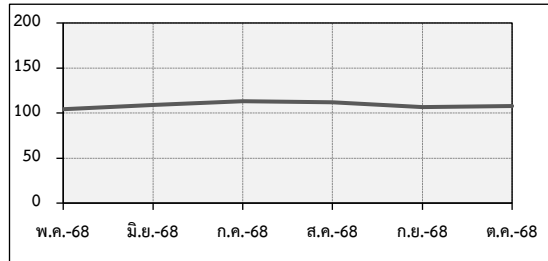
ที่มา : www.lme.com

Others

ถ่านหิน (Coal)

USD/T

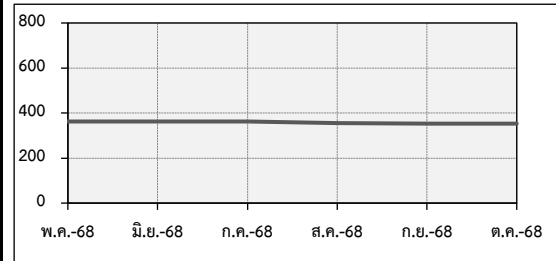
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : ราคาส่งออก (FOB) Australian thermal coal

โพแทสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride)

USD/T

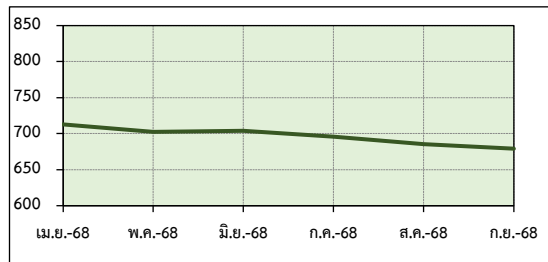
ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : Standard grade ราคาส่งออก (FOB) Vancouver

ยิปซัม (Gypsum)

THB/T

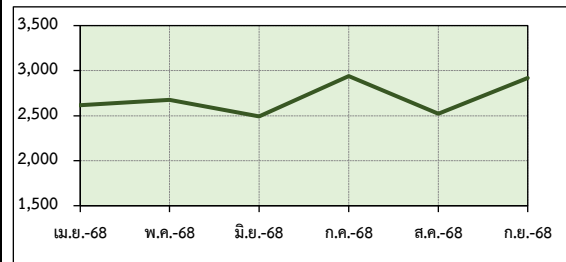
ที่มา : www.customs.go.th

หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ (Portland Cement)

THB/T

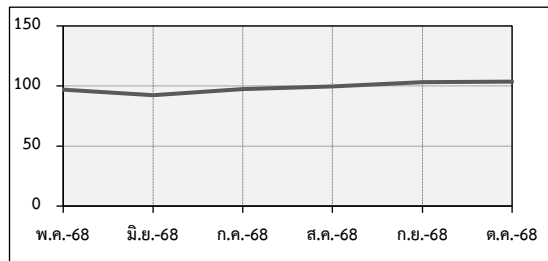
ที่มา : www.customs.go.th

หมายเหตุ : ราคาส่งออกเฉลี่ย (FOB) ของไทย

แร่เหล็ก (Iron Ore)

USD/DMTU

ที่มา : www.worldbank.org

หมายเหตุ : ๖๒% Fe ราคานำเข้า (CFR) ของจีน

การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

นายทศพร สุวรรณโณ

การส่งออก (ก.ย. 68)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	18,903.98	7.98	6.97
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	1,480.40	-19.04	-8.54
ปูนซีเมนต์	540.72	-12.08	-10.28
แก้วและกระจก	2,368.71	-2.20	17.17
ผลิตภัณฑ์สังกะสี	57.87	15.07	5.95
ยิปซัม	424.28	-7.52	-12.53
เฟลด์สปาร์	19.92	-39.52	-59.00
แบไรต์	30.58	121.66	6.59
ฟลูออรีสปาร์	30.01	-49.69	-74.06
รวม	23,856.47	3.84	5.33

การนำเข้า (ก.ย. 68)

	มูลค่า (ล้านบาท)	เทียบกับเดือนเดียวกัน ของปีก่อน (ร้อยละ)	เทียบกับเดือนก่อน (ร้อยละ)
ถ่านหิน	3,491.14	-5.50	-23.07
ผลิตภัณฑ์โลหะ*	14,768.36	1.90	5.27
แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่	1,326.77	-1.03	2.41
เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	35,119.80	5.59	-6.84
สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะ และผลิตภัณฑ์**	37,444.56	4.19	-0.27
กระจก แก้ว และผลิตภัณฑ์	3,060.19	2.83	12.08
ปูนซีเมนต์	661.49	-2.06	-1.05
ซีเมนต์ แอสเบสทอส ไมกา และผลิตภัณฑ์	497.54	4.69	20.70
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	844.60	-30.99	1.85
รวม	97,214.45	3.34	-2.54
ดุลการค้า	-73,357.98	3.18	-4.85

* ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ทำด้วยเหล็ก ทองแดง อะลูมิเนียม โลหะสามัญ

** ประกอบด้วย ทองแดง อะลูมิเนียม ดีบุก สังกะสี ไนโอเบียม แทนทาลัม และอื่น ๆ

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

รายงานสถิติการค้าไทย, กระทรวงพาณิชย์ (<https://tradereport.moc.go.th/th>)

Econ Focus: Cobalt Market Update: Q3 2025 in Review

นางสาวศิดาลักษณ์ แก้วบุก

INN Investing News Network รายงานว่า มาตรการควบคุมการส่งออกโคบอลต์ที่เข้มงวดของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DR Congo) ทำให้ราคา โคบอลต์ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2568 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้นักวิเคราะห์ตลาดคาดการณ์ว่าอุปทานส่วนเกิน จะลดลงจนเข้าสู่ภาวะสมดุลในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

หลังจากเริ่มต้นปี 2568 ด้วยราคา 21,502 ดอลลาร์สหรัฐต่อเมตริกตัน ซึ่งเป็นราคาต่ำสุดตั้งแต่ปี 2559 หลังจากนั้นราคาโคบอลต์ก็เริ่มฟื้นตัวในไตรมาสที่ 2 และทรงตัวอยู่ในช่วง 33,300 ถึง 37,000 ดอลลาร์ สหรัฐ ตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงกันยายน หลังจากนั้น ราคาได้พุ่งขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงปลายเดือนตุลาคม มา อยู่ที่ระดับ 47,110 ดอลลาร์สหรัฐต่อเมตริกตัน ซึ่งเป็น ระดับราคาเมื่อเดือนมกราคม 2566

สถานการณ์โคบอลต์ในปีนี้เป็นส่วนใหญ่เป็นผลมา จากการระงับการส่งออกโคบอลต์ในเดือนกุมภาพันธ์ของ DR Congo ซึ่งเป็นผู้จัดหาโคบอลต์ประมาณสามในสี่ของ โลก มาตรการจำกัดการส่งออกเบื้องต้นคาดว่าจะใช้ระยะ เวลานานถึงสี่เดือน เพื่อควบคุมอุปทานส่วนเกินและสกัด กั้นราคาที่ลดลงต่ำกว่า 10 ดอลลาร์สหรัฐต่อปอนด์ ซึ่ง เป็นราคาต่ำสุดในรอบกว่า 20 ปี

ทั้งนี้ อุปทานโคบอลต์พุ่งสูงขึ้นในช่วงห้าปีที่ผ่าน มา โดยการผลิตโคบอลต์จากเหมืองทั่วโลกเพิ่มขึ้น มากกว่าสองเท่าจาก 140,000 เมตริกตันในปี 2563 เป็น 290,000 เมตริกตันในปี 2567 การเติบโตของการผลิต ส่วนใหญ่นำมาจากร DR Congo ซึ่งมีการผลิตเพิ่มขึ้นจาก 175,000 เมตริกตันในปี 2566 เป็น 220,000 เมตริกตัน ในปี 2567 การเติบโตอย่างรวดเร็วนี้เกินความต้องการ จากภาคส่วนยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และอุตสาหกรรม ปลายทางอื่น ๆ อย่างมาก ส่งผลให้เกิดอุปทานส่วนเกินใน ตลาดอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ในเดือนมิถุนายน 2568 DR Congo ได้ขยายระยะเวลาการหยุดการส่งออกออกไป

จนถึงเดือนกันยายน 2568 ซึ่งการเคลื่อนไหวดังกล่าว ส่งผลให้ระดับราคาสูงขึ้น

หลังจากการจำกัดการส่งออกเป็นเวลาแปดเดือน สำนักงานกำกับดูแลและควบคุมตลาดแร่ธาตุเชิง ยุทธศาสตร์ (ARECOMS) ของ DR Congo ได้ประกาศว่า จะดำเนินการบังคับใช้ระบบโควตาเพื่อรักษาเสถียรภาพ ของอุปทานและราคาโคบอลต์ทั่วโลก โดย DR Congo จะอนุญาตให้ส่งออกโคบอลต์ในช่วงที่เหลือของปี 2568 ได้อีก 18,125 เมตริกตัน

สำหรับปี 2569 DR Congo กำหนดโควตา ส่งออกโคบอลต์รายปีไว้ที่ 96,600 ตัน โดย 87,000 ตันจะ จัดสรรให้กับผู้ผลิตตามสัดส่วน ส่วนอีก 9,600 ตันจะอยู่ ภายใต้การควบคุมตามดุลยพินิจของ ARECOMS และ Benchmark Mineral Intelligence ได้รายงานว่าการอบ ระยะเวลาของมาตรการนี้จะดำเนินต่อไปจนถึงปี 2570 โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนได้หากหน่วยงานเห็นว่าตลาดยัง ไม่อยู่ในภาวะสมดุล และมาตรการดังกล่าวส่งผลให้ราคา โคบอลต์พุ่งสูงสุดในรอบ 32 เดือน มาอยู่ที่ 48,570 ดอลลาร์สหรัฐต่อเมตริกตัน เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2568

แม้ว่าตลาดโคบอลต์ยังคงมีอุปทานส่วนเกินจาก ผลผลิตที่พุ่งสูงขึ้น แต่ความต้องการก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กันไป โดยแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ มากกว่า 200,000 เมตริกตันในปี 2567 William Talbot นักวิเคราะห์ตลาดจาก Benchmark เปิดเผยว่า ปัจจัย กระตุ้นการเติบโตหลักของความต้องการคือตลาดรถยนต์ ไฟฟ้า เมื่อรวมกับรถยนต์พิกพา ซึ่งเป็นตลาดแบตเตอรี่ที่ ใหญ่เป็นอันดับสอง แม้จะมีรายงานว่าความต้องการ รถยนต์ไฟฟ้ากำลังลดลงในบางแห่ง แต่ความต้องการ โดยรวมยังคงแข็งแกร่ง และรถยนต์ไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่ที่มีโคบอลต์เป็นส่วนประกอบยังคงเติบโตอย่างรวดเร็ว หาก พิจารณาภาพรวมของ EV ตั้งแต่ต้นปี 2568 จะพบว่ามี การเติบโตมากกว่าร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน ของปีก่อน

ดังนั้น ตลาดโคบอลต์กำลังเข้าสู่ช่วงที่มีความผันผวนอย่างต่อเนื่องและมีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ซึ่งเกิดจากแหล่งอุปทานที่เปลี่ยนไป การพัฒนากรอบนโยบาย และความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ Benchmark ยังได้คาดการณ์ว่าในอนาคตอินโดนีเซียจะนำหน้า DR Congo ในฐานะแหล่งผลิตหลักสำหรับอุปทานใหม่ภายในช่วงปลายทศวรรษ เนื่องจากโครงการต่าง ๆ เช่น Kalimantan Ferro Nickel ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ส่วนอุปสงค์ยังคงมีแนวโน้มที่ค่อนข้างแข็งแกร่ง โดยการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้าจะเป็นแรงผลักดันการบริโภค แม้จะมีอุปสรรคด้านนโยบายบางประการในสหรัฐอเมริกา

ที่มา : <https://s.dpim.go.th/1p0,24> ตุลาคม 2568

ข่าวสารการเมืองแร่ : สรุปภาพรวมอุตสาหกรรม เหมืองแร่ในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566

นางสาวอัจฉริยา อานนท์กิจพานิช

บริษัท S&P Global ดำเนินการประมวลผล ข้อมูลอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566 สำหรับการสำรวจแร่ในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566 มีค่าใช้จ่าย 135.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 จากปี 2565 ที่มีค่าใช้จ่าย 127.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของค่าใช้จ่ายในการสำรวจแร่ทั่วโลก (ตารางที่ 1) ในปี 2566 ปริมาณสำรอง (Reserves) และ ปริมาณทรัพยากร (Resources) แร่ निकเกิล แร่ดีบุก แร่ โคบอลต์ แร่ทองแดง และแร่บอกไซต์ของประเทศ อินโดนีเซีย รวมทั้งสัดส่วนของปริมาณสำรองและปริมาณ ทรัพยากรแร่ทั่วโลก แยกตามชนิดแร่ มีรายละเอียดแสดง ในรูปที่ 1 ดังนี้

- ปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ निकเกิล 74.963 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 18.8 ของปริมาณ สำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ निकเกิลทั่วโลก

- ปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ดีบุก 0.970 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ของปริมาณ สำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ดีบุกทั่วโลก

- ปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรแร่โคบอลต์ 2.225 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ของปริมาณ สำรองและปริมาณทรัพยากรแร่โคบอลต์ทั่วโลก

- ปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ทองแดง 89.067 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ของปริมาณ สำรองและปริมาณทรัพยากรแร่ทองแดงทั่วโลก

- ปริมาณสำรองและปริมาณทรัพยากรแร่บอกไซต์ 435.330 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ของปริมาณ สำรองและปริมาณทรัพยากรแร่บอกไซต์ทั่วโลก

ในปี 2566 ที่ตั้งโครงการเหมืองแร่ที่มีการ ดำเนินการทำเหมืองในประเทศอินโดนีเซียแสดงในรูปที่ 2 ทั้งนี้ ในปี 2566 ปริมาณการผลิตแร่ निकเกิล แร่โคบอลต์ และแร่ทองแดงของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งสัดส่วนของ ปริมาณการผลิตแร่ทั่วโลก แยกตามชนิดแร่ มีรายละเอียด แสดงในรูปที่ 3 ดังนี้

- ปริมาณการผลิตแร่ निकเกิล 1.9 ล้านเมตริกตัน มากเป็นอันดับ 1 ของโลก คิดเป็นร้อยละ 53 ของปริมาณ การผลิตแร่ निकเกิลทั่วโลก

- ปริมาณการผลิตแร่โคบอลต์ 7,600 เมตริกตัน มากเป็นอันดับ 4 ของโลก คิดเป็นร้อยละ 3 ของปริมาณ การผลิตแร่โคบอลต์ทั่วโลก

- ปริมาณการผลิตแร่ทองแดง 0.9 ล้านเมตริกตัน มากเป็นอันดับ 7 ของโลก คิดเป็นร้อยละ 4 ของปริมาณ การผลิตแร่ทองแดงทั่วโลก

นอกจากนี้ ในปี 2566 ประเทศอินโดนีเซียมี ปริมาณการผลิตถ่านหิน 775.2 ล้านเมตริกตัน คิดเป็น ร้อย ละ 8.9 ของปริมาณการผลิตถ่านหินทั่วโลก เพิ่มขึ้น ร้อยละ 12 จากปริมาณการผลิตในปี 2565 และมีปริมาณการ ส่งออก 508.0 ล้านเมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 66 ของ ปริมาณการผลิตถ่านหินในประเทศอินโดนีเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปริมาณการส่งออกในปี 2565 (รูปที่ 4)

ตารางที่ 1 แสดงประเทศที่มีค่าใช้จ่ายในการสำรวจแร่สูงสุด 20 อันดับแรกของโลกในปี 2566 (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

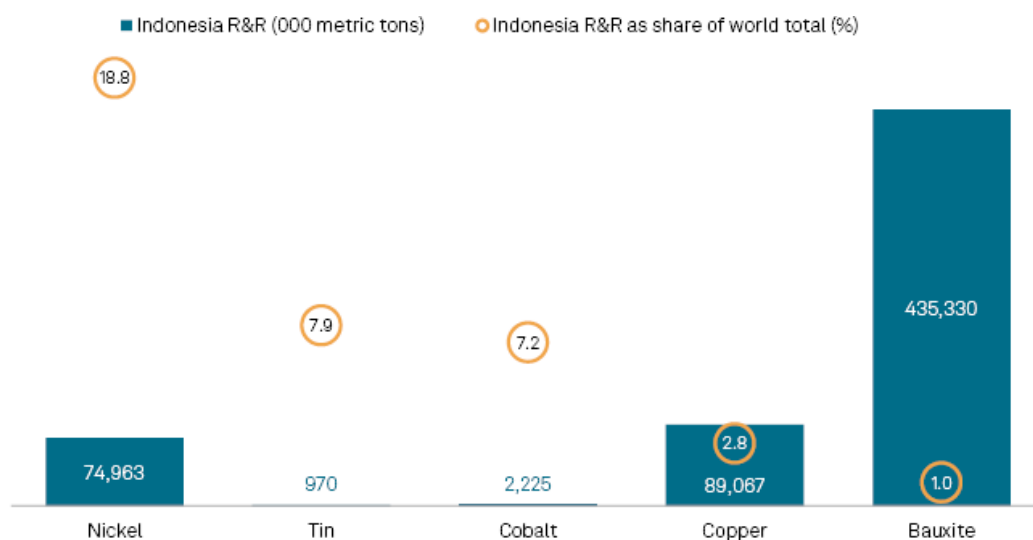
Country	2022	2023	Change (%)	Share (%)	Change in rank
Canada	2,680.7	2,443.1	-9.7	19.1	0
Australia	2,326.2	2,200.7	-5.7	17.2	0
USA	1,595.9	1,618.5	1.4	12.7	0
Chile	713.2	832.7	14.4	6.5	0
Mexico	633.4	627.3	-1.0	4.9	0
Peru	533.0	490.5	-8.7	3.8	0
Argentina	391.5	426.6	8.2	3.3	1
Brazil	374.1	384.7	2.8	3.0	1
China	403.9	383.1	-5.4	3.0	-2
Russia	359.4	286.1	-25.6	2.2	0
Ecuador	280.3	240.4	-16.6	1.9	0
Colombia	131.6	167.9	21.6	1.3	2
Cote d'Ivoire	110.6	147.6	25.1	1.2	4
Indonesia	127.5	135.5	5.9	1.1	1
DRC	132.8	133.8	0.7	1.0	-2
South Africa	104.1	117.4	11.3	0.9	2
Ghana	116.1	99.7	-16.4	0.8	-1
Sweden	94.9	91.4	-3.8	0.7	3
Guinea	48.6	88.7	45.2	0.7	11
Mali	153.9	83.0	-85.4	0.7	-8

As of Oct 24, 2023.

DRC = Democratic Republic of the Congo.

Source: S&P Global Market Intelligence.

ที่มา <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/research/ces-2023-us-budgets-flat-as-critical-minerals-offset-precious-metals-decline>

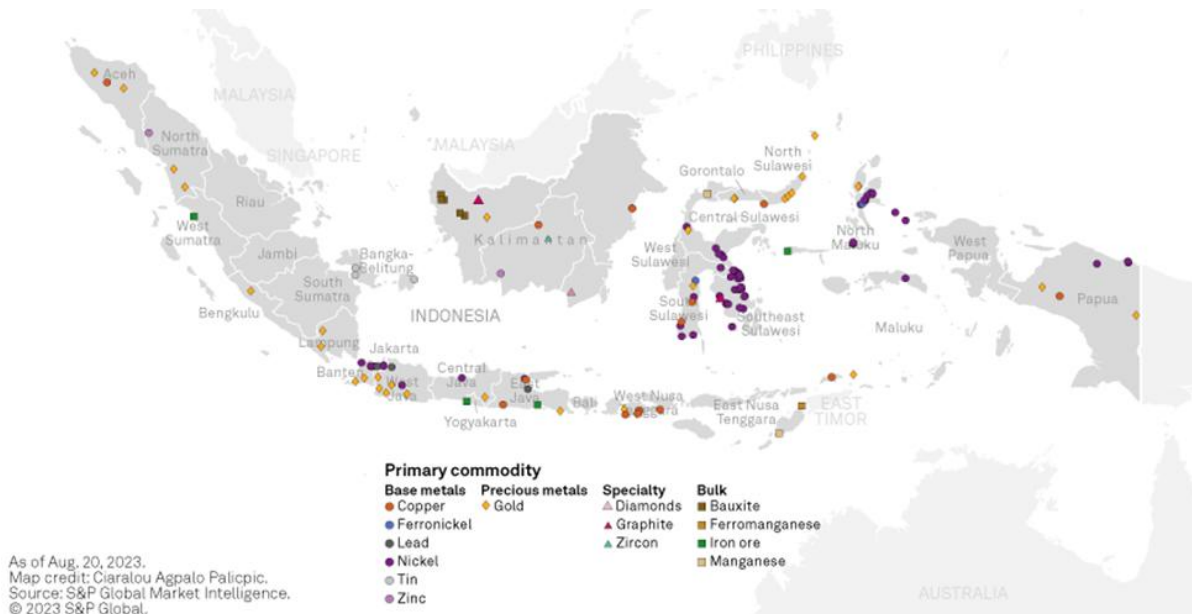
Data compiles Jan. 31, 2024.

R&R = reserves and resources.

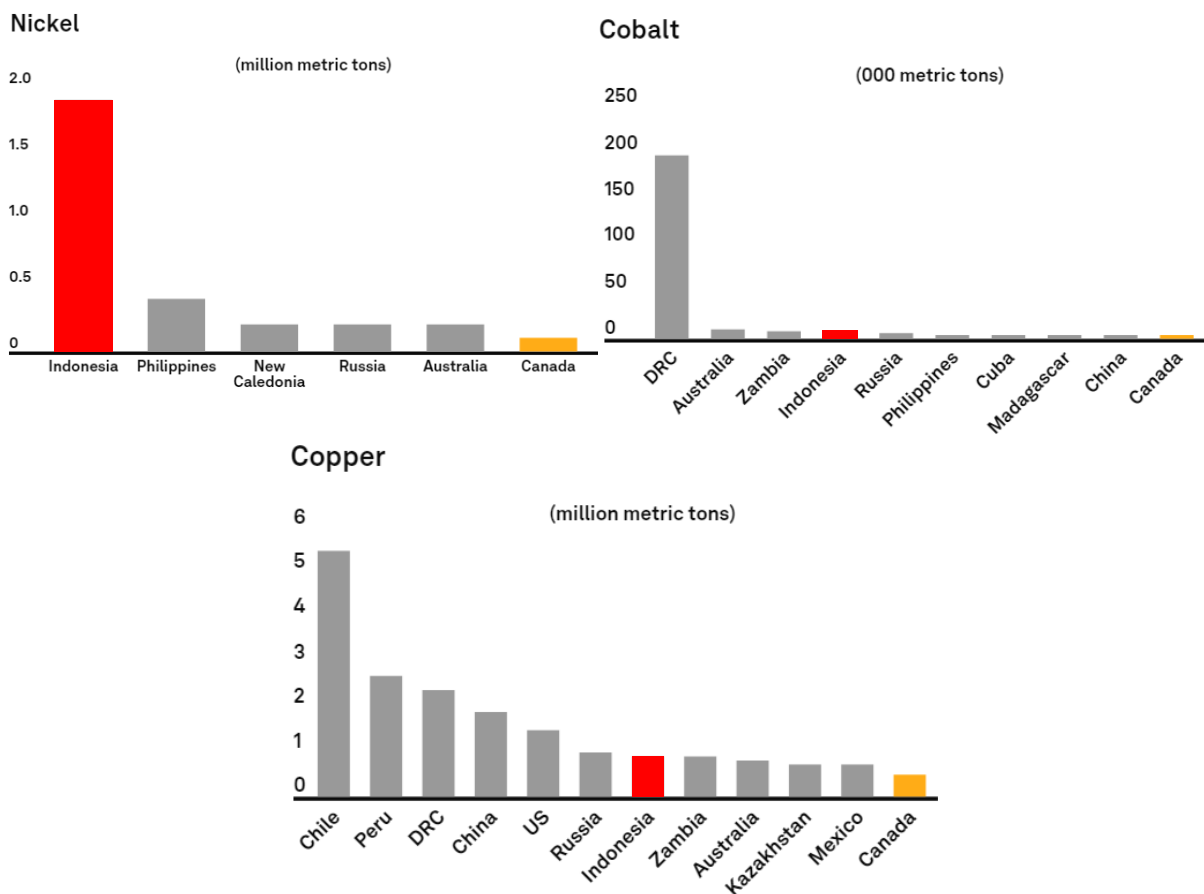
Source: S&P Global Market Intelligence.

รูปที่ 1 แสดงข้อมูลและสัดส่วนปริมาณสำรอง (Reserves) และปริมาณทรัพยากร (Resources) ของแร่ निकเกิล แร่ดีบุก แร่โคบอลต์ แร่ทองแดง และแร่บอกไซต์ ในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566

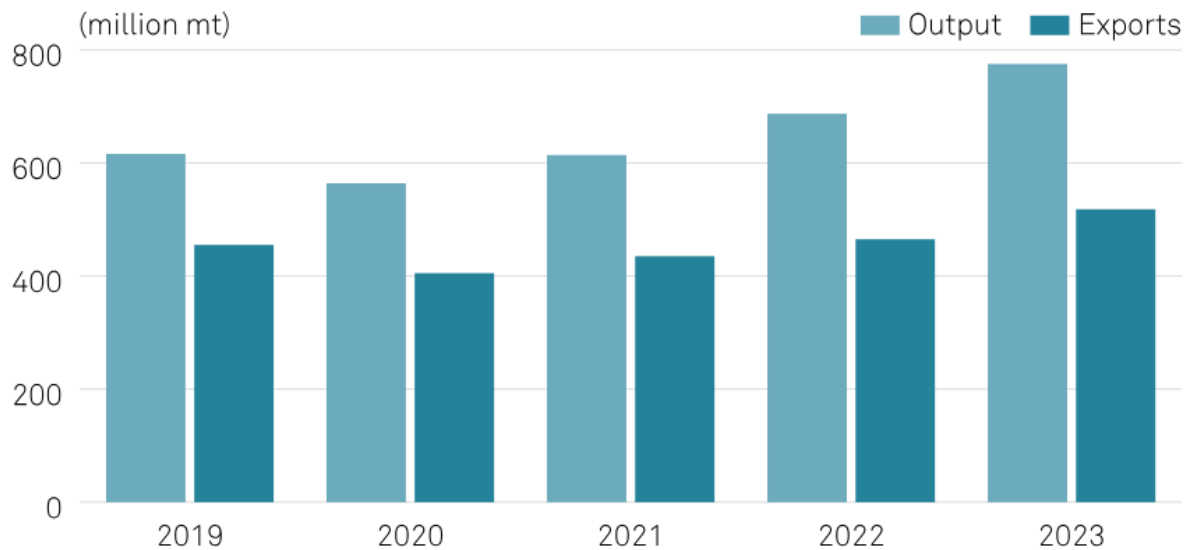
ภาพจาก <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/next-indonesian-president-likely-to-maintain-resource-nationalism-stance-80269212>

รูปที่ 2 แสดงที่ตั้งโครงการเหมืองแร่ที่ดำเนินการทำเหมืองในประเทศอินโดนีเซียในปี 2566 แยกตามชนิดแร่
ภาพจาก <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/research/indonesia-mining-by-the-numbers-2023>

รูปที่ 3 แสดงปริมาณการผลิตแร่ निकเกิล แร่โคบอลต์ และแร่ทองแดงทั่วโลก แยกตามประเทศ ในปี 2566
ภาพจาก <https://infogram.com/us-letter-2024-canadian-mining-1h1749wl8k8lq2z>

Source: ESDM

รูปที่ 4 แสดงปริมาณการผลิตและส่งออกถ่านหินของประเทศอินโดนีเซียในปี 2562 - 2566 (ล้านเมตริกตัน)

ภาพจาก <https://www.spglobal.com/commodityinsights/en/market-insights/latest-news/coal/020824-thermal-coal-series-indonesia-unlikely-to-relinquish-top-exporter-position-in-foreseeable-future>

อ้างอิง

<https://infogram.com/us-letter-2024-canadian-mining-1h1749wl8k8lq2z>

<https://www.spglobal.com/commodityinsights/en/market-insights/latest-news/coal/020824-thermal-coal-series-indonesia-unlikely-to-relinquish-top-exporter-position-in-foreseeable-future>

<https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/next-indonesian-president-likely-to-maintain-resource-nationalism-stance-80269212>

<https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/research/ces-2023-us-budgets-flat-as-critical-minerals-offset-precious-metals-decline>

<https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/research/indonesia-mining-by-the-numbers-2023>

Geo Story : จากโจอันเนสเบิร์กถึงคัลกูรีลี (เรื่องราวการย้ายผ่านทุ่งทองคำ ตอนที่ 1)

สรุป มีจุดงค์

หลังจากเดินทางมาได้ 15 ไมล์ ความคล้ายคลึงกันกับแคลิฟอร์เนียในข้อมูลมีอย่างไม่ต้องสงสัย หรือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดๆ กันได้เลย

ข้าพเจ้ารู้สึกในบัดดลว่าถูกห้อมล้อมด้วยทองคำ ข้าพเจ้าใช้เกรียงขุดตามในลำธารขึ้นมาแล้วล้างในตะแกรง ในครั้งแรกก็ได้ทองคำเศษชิ้นเล็กๆ แล้ว

ข้าพเจ้าตะโกนบอกคนนำทางว่า วันนี้เป็นวันที่ต้องจดจำในประวัติศาสตร์ของนิวเซาท์เวลส์ ตัวข้าพเจ้าจะเป็นบาร์อนเนต ส่วนเจ้าจะเป็นอัศวิน ม้าของข้าจะถูกสตาฟและเก็บไว้ในโลงแก้ว แล้วส่งไปยังพิพิธภัณฑ์อังกฤษ...

(บันทึกของเอ็ดเวิร์ด แฮมมอนด์ ฮาร์เกรฟส์ ชาวอังกฤษ ผู้ค้นพบทองคำในออสเตรเลียครั้งแรก ในปี 1851)

...

จากร่องรอยของการย้ายผ่านทุ่งทองคำที่ผ่านมา โจอันเนสเบิร์กเป็นเมืองหนึ่งในทรงจำที่ผมมักหวนนึกถึงอยู่เสมอ

หลายปีก่อนที่แอฟริกาใต้ การเดินทางครั้งนั้นทำให้ผมรับรู้ได้ว่า แท้จริงแล้วโจอันเนสเบิร์กก็คือเมืองที่ตั้งขึ้นจากกระแสน้ำทองคำในช่วงปลายทศวรรษที่ 19

และจากการค้นพบแหล่งทองคำที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก บริเวณพื้นที่แอ่งที่ราบวิทวอเตอร์สแรนด์ (Witwatersrand Basin)

วิทวอเตอร์สแรนด์ถือเป็นแหล่งแร่ทองคำใหญ่และมีประวัติการทำเหมืองแร่ที่ยาวนานที่สุดในโลก โดยแหล่งแร่ทองคำเกิดแบบทุติยภูมิ หรือแหล่งแร่แบบลานแร่ที่มีหน่วยหินหลักคือพวกหินกรวดมน (conglomerates)

ดินแดนทุ่งทองคำแถบนั้นมีการทำเหมืองแร่มาแล้วกว่า 100 ปี และได้ผลิตโลหะทองคำไปแล้วรวมกว่า 41,000 เมตริกตัน

เหมืองแร่ทองคำที่สำคัญ เช่น เหมืองแร่ Mponeng ที่ลึกที่สุดในโลก (ลึกประมาณ 2,800 – 3,400 เมตร) ทำด้วยความสมบูรณ์ของทองคำราวๆ 8 - 9 กรัม/ตัน

เหมือง South Deep ลึกราว 3,000 เมตร มีปริมาณสำรองประมาณ 32 ล้านออนซ์ เหมืองบลิวัวร์เหมืองคลูฟ และอีกหลายแห่ง ทำให้การทำเหมืองทองคำมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของโจอันเนสเบิร์กและประเทศแอฟริกาใต้มาอย่างต่อเนื่องยาวนาน

ประวัติศาสตร์ยุคแรกของโจอันเนสเบิร์กจึงเต็มไปด้วยเรื่องเล่าของการเสาะหาทองคำ โดยเฉพาะการค้นพบของ **จอร์จ แฮร์ริสัน** นักสำรวจชาวออสเตรเลียเมื่อปี 1886 (พ.ศ.2429) ซึ่งถือเป็นปีที่โจอันเนสเบิร์กถูกก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการด้วย

...

น่าแปลกที่คนที่ได้ชื่อว่าค้นพบทองคำในแอฟริกาใต้กลับเป็นชาวออสเตรเลีย ส่วนผู้ค้นพบทองคำในออสเตรเลียกลับเป็นชาวอังกฤษและชาวไอริช

ผมคิดถึงเรื่องนี้ขณะยืนอยู่ข้างรูปปั้นของ **แพตตี ฮันนัน** ชายไอริช ผู้ได้ชื่อว่าค้นพบทองคำคนแรกที่เมืองคัลกูรีลี (Kalgoorlie) เมืองฟากฝั่งตะวันตกของประเทศออสเตรเลีย ในปี 1893

แพตตี ฮันนัน อาจเป็นคนแรกที่เมืองคัลกูรีลี แต่หากย้อนไปไกลกว่านั้นราว 40 ปี (ปี 1851) บุคคลที่ได้ชื่อว่าค้นพบทองคำครั้งแรกในประเทศออสเตรเลีย คือ **เอ็ดเวิร์ด แฮมมอนด์ ฮาร์เกรฟส์** ซึ่งเป็นชาวอังกฤษที่อพยพไปอยู่ที่ออสเตรเลียตั้งแต่อายุ 16 ปี

ไม่เกินจริงนัก ถ้าจะกล่าวว่า การค้นพบทองคำที่ออสเตรเลียเมื่อราว 170 กว่าปีที่แล้วครั้งนั้น ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้โลกได้รู้จักออสเตรเลีย ซึ่งเดิมเป็นเพียงนิคมนักโทษของอังกฤษ

ทองคำจำนวนมหาศาลที่รัฐนิวเซาท์เวลส์และรัฐวิกตอเรีย ทำให้เกิดพัฒนาการทางเศรษฐกิจ เกิดวัฒนธรรมใหม่ๆ ในด้านต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รวมถึงเกิดแนวคิดแบบออสเตรเลียนิยม

ดังนั้นก่อนลงไปสู่เรื่องราวทางธรณีวิทยาส่งแรกๆ ที่ผมสนใจคือประวัติศาสตร์การก่อเกิดของออสเตรเลีย และเรื่องราวความเป็นมาของการค้นพบทองคำ ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ที่ทำให้ประเทศนี้เดินมาไกลได้เช่นทุกวันนี้

...

ถอยกลับไปในปี 1606 ออสเตรเลียขณะนั้นยังเป็นที่รู้จักกันในชื่ออื่น เช่น เทอร์ราออสเตรลิส หรือ นิวฮอลแลนด์ หรืออ่าวบอตตานี หรือนิวเซาท์เวลส์

ดินแดนแห่งนี้ถูกค้นพบโดยนักเดินเรือชาวดัตช์ แต่ไม่ได้เข้ายึดครอง และยังไม่มีชาวตะวันตกหรือชนชาติใดๆ อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐาน จะมีก็เพียงพวกอะบอริจินส์ (Aborigines) ที่เป็นชาวพื้นเมืองอาศัยอยู่

ออสเตรเลียยังคงถูกตัดขาดจากโลกภายนอกต่อไปอีกหลายศตวรรษ กระทั่งถึงปี 1770 กัปตันเจมส์ คุก แห่งกองทัพเรืออังกฤษ ก็ได้รับคำสั่งให้เดินเรือไปยังตาฮิติ และนิวซีแลนด์ เขาใช้เวลาหกเดือนในการทำแผนที่ทั้งสองเกาะ แล้วมุ่งหน้าไปยังถิ่นที่ไม่เคยรู้จัก นั่นคือแดนใต้ในตำนาน

กัปตันเจมส์ คุก พาเรือทอดสมอที่อ่าวบอตตานี เขาเห็นสถานที่หนึ่งและให้ชื่อว่า พอร์ตแจ็คสัน ซึ่งต่อมากลายเป็นท่าเรือสำคัญของเมืองซิดนีย์

เขาได้เชิญองอังกฤษขึ้นยอดเสาและประกาศสิทธิ์เหนือดินแดนฝั่งตะวันออกของทวีปแห่งนี้ในชื่อ “นิวเซาท์เวลส์” ในนามพระเจ้าจอร์จที่สาม

ถึงปี 1788 อังกฤษซึ่งสูญเสียอาณานิคมอเมริกาและกำลังหาทางระบายนักโทษที่ล้นคุกภายในประเทศ จึงส่งนักโทษรุ่นแรกจำนวน 759 คนไปรับโทษและใช้แรงงานบุกเบิกที่ออสเตรเลีย

อังกฤษยึดครองชายฝั่งตะวันออกของออสเตรเลียทั้งหมด ต่อมาก็บุกเบิกไปทางตะวันตกจนยึดครองได้ทั้งเกาะ

ออสเตรเลียจึงถือว่ามิต้นกำเนิดต่างจากอาณานิคมอื่นๆ ของอังกฤษ เพราะเริ่มต้นด้วยสภาพเป็นนิคม

นักโทษ ก่อนพัฒนาขึ้นเป็นอาณานิคมและเปิดให้เสรีชนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐาน แต่รัฐบาลอังกฤษก็ยังขนนักโทษทั้งชาวอังกฤษ ไอริช สก็อต ไปยังออสเตรเลียอย่างต่อเนื่อง

...

จุดหักเหสำคัญคือการค้นพบทองคำ ในปี 1851 กระทั่งเกิดปรากฏการณ์ตื่นทอง (gold rushes) ตามมา

จริงๆ แล้วก่อนหน้านี้หลายปีพวกนักโทษก็เคยพบร่องรอยของทองคำกันบ้างแล้วในการบุกเบิกสร้างถนน แลบทือกเขาบลู รวมถึงที่อื่นๆ แต่ก็ยังมีปริมาณน้อย และออสเตรเลียก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ส่งเสริมการสำรวจหาแหล่งทองคำ เพราะยังมีสภาพเป็นที่กักกันนักโทษ

รวมถึงกฎหมายของอังกฤษที่บอกว่า ทองคำที่ค้นพบในแผ่นดินที่อังกฤษปกครองให้ถือเป็นสมบัติของกษัตริย์อังกฤษ ผู้ค้นพบไม่สามารถเรียกร้องผลประโยชน์ใดๆ ได้ แถมยังอาจโดนข้อหาพยายามลักทรัพย์แผ่นดินอีกด้วย

ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน ณ อีกซีกโลกหนึ่งที่แคลิฟอร์เนียในทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสหรัฐอเมริกา ก็มีการค้นพบทองคำและเกิดเป็นปรากฏการณ์ตื่นทองที่ยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์

นักแสวงโชคจำนวนนับแสนคน ทั้งจากอเมริกาเองและจากนานาประเทศ หลั่งไหลไปแคลิฟอร์เนียเพื่อขุดหาทองคำ รวมทั้งจากออสเตรเลีย ซึ่งมีนักขุดทองราว 3,000 คนเดินทางไปแสวงโชคด้วย

หนึ่งในนั้นก็มี เอ็ดเวิร์ด แฮมมอนด์ ฮาร์เกรฟส์ รวมอยู่ด้วย เขาเดินทางไปแคลิฟอร์เนียในปี 1849 และกลับออสเตรเลียในปี 1851 พร้อมอุปกรณ์ร่อนทอง และความรู้ เทคนิควิธีการ

เมื่อกลับมาถึงออสเตรเลีย ฮาร์เกรฟส์เชื่อว่า ด้วยสภาพภูมิประเทศและลักษณะธรณีวิทยาที่คล้ายคลึงกันระหว่างนิวเซาท์เวลส์กับแคลิฟอร์เนีย ที่นิวเซาท์เวลส์ก็น่าจะเป็นแหล่งแร่ทองคำด้วย และเขายังเคยรับรู้มาว่าคนเลี้ยงแกะแถบเวลลิงตันก็เคยพบเบาะแสของทองคำมาบ้างแล้ว

ฮาร์เกรฟส์เริ่มสำรวจบริเวณเทือกเขาบลู ลำธารหลุยส์ฟอนส์ครีก ซึ่งแยกสายจากแม่น้ำแมกควารี เขาใช้

เสียง (จาม) ร่อนทองตามที่เคหาทองคำที่แคลิฟอร์เนีย
แล้วเขาก็รู้สึกเหมือนตัวเองกำลังถูกห้อมล้อมด้วยทองคำ

เขาบันทึกเรื่องราวอันน่าตื่นตะลึงของการค้นพบ
ทองคำครั้งนี้ไว้ว่า (ดังข้อความที่โปรยไว้ต้นเรื่อง)

จากนั้นฮาร์เกรฟส์ใช้เวลาอีกราวสามเดือน
กว่าที่ทางการจะส่งทองคำที่เขาค้นพบไปให้แก่ แชมมวล
สตัดซ์เบอรี นักธรณีวิทยาตรวจสอบ ก่อนออกประกาศ
การค้นพบทองคำเมื่อวันที่ 14 พ.ค. 1851

วันรุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์ก็ลงข่าวใหญ่ นับเป็น
จุดเริ่มต้นของการตื่นทองในออสเตรเลีย ต่อมาความ
โกลาหลก็ปรากฏชัดขึ้น หนังสือพิมพ์บางฉบับบรรยาย
เหตุการณ์ไว้ว่า

การค้นพบความจริงโดยนายฮาร์เกรฟส์ว่า
ดินแดนนี้เป็นทุ่งทองคำ ก่อให้เกิดความตื่นตะลึงแก่เมือง
แบทริสต์ และอาณาบริเวณโดยรอบเป็นอันมาก

หลายวันที่ผ่านมาหลังจากการตีพิมพ์ข่าวนี้อย่าง
ธุรกิจของเมืองก็เป็นอัมพาตสนิท ความวิกลจริตเต็มร้อยก็
ก่อขึ้นในทุกชุมชน ประชาชนจับกลุ่มตามมูมมวนมิให้แล
เห็นได้ในเช้าของวันจันทร์ และเปลี่ยนข้อมูลในการชุด
ทองให้กันและกัน คนในวงการค้าทั้งหมดแปลงตัวเป็นชาว
เหมือง

หลายคนมีมือที่ไม่เคยทำงานหนักไปกว่าการจับ
ปากกาตำขนบนกลีเทา พวกช่างตีเหล็กของเมืองก็ผลิต
จอบเสียมไม่ทัน และโรงงานผลิตแร่ก็เป็นธุรกิจที่
คล่องตัวเป็นอันดับสองของเมือง

หลายคนออกจากเมืองในวันจันทร์พร้อมบรรทุก
เครื่องมือในการชุดมากมาย ในวันอังคาร พุธ และวัน
พฤหัสบดี ทุกถนนสู่ซัมเมอร์ฮิลล์ครีกก็เต็มไปด้วยชีวิตชีวา

ชาวเหมืองหน้าใหม่มาจากทุกมุมเมือง บ้างมี
จอบเสียมติดตัวเหมือนอาวุธ บ้างแบกชะแลงหรือพลั่ว
และอีกจำนวนไม่น้อยมีอ่างล้างมือ หม้อโลหะและตะแกรง
ร่อนผูกไว้รอบเอว

...

(อ่านต่อฉบับหน้าครับ)

แพตตี ฮันนัน ชาวไอริช ผู้ค้นพบทองคำคนแรกในเมือง
คัลกูร์ลี (Kalgoorlie) และบรรยากาศของเมืองใน
ปัจจุบัน

ตัวอย่างแร่ทองคำที่เกิดร่วมกับสายแร่ควอตซ์ที่จัด
แสดงไว้ใน The Perth Mint Museum

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดทำเอกสารวิชาการ

กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดทำเอกสารวิชาการ ได้แก่ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงการจัดทำเอกสารวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากยิ่งขึ้น

- อาชีพ-ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ☐ ข้าราชการในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
 - ☐ ผู้ประกอบการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- ท่านเคยอ่านหรือมีความสนใจ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ ในคอลัมน์ใดบ้าง
 - ☐ สภาวะเศรษฐกิจมหภาค
 - ☐ ข่าวสารเศรษฐกิจแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน (ข่าวในประเทศและต่างประเทศ)
 - ☐ ราคาสินค้าแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่น่าสนใจ
 - ☐ การค้าอุตสาหกรรมพื้นฐาน แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
 - ☐ ECON FOCUS
 - ☐ ข่าวสารการเหมืองแร่
 - ☐ Raw material foresight
- ท่านต้องการให้ กพร. เศรษฐกิจปริทัศน์ และบทความวิชาการ ปรับปรุง/เพิ่มเติม เนื้อหาหรือคอลัมน์ใด.....
.....
- ท่านสนใจหรือต้องการให้จัดทำบทความและรายงานวิชาการในเรื่องใด.....
.....
.....
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
.....
.....

กรุณาส่งแบบสอบถามมาที่ กลุ่มวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ
กองบริหารจัดการวัตถุดิบอุตสาหกรรม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๐ ๖๘๓๕ ต่อ ๔๔๓๑
Email : econ@dpim.go.th

แบบสอบถามออนไลน์